

AAKKRANT

April 2023 – Officieel orgaan van Vereniging Aak

www.verenigingaak.nl

Van de voorzitter

Beste Aakvrienden,

We kunnen terugblikken op een succesvol zomerseizoen van 2022.

Te denken valt aan onze ledenvaardagen, de droogvaldagen, de vaartochten voor het publiek tijdens het Vistival en de Fora- en Visserijdagen en de Zomerreünie van de Vereniging Botterbehoud in Den Oever. Buiten Wieringen nam onze WR 173 deel aan de Oostwal Botterwedstrijden in Kampen en waren we aanwezig tijdens de Botterdagen en Open Monumentendag in Elburg.

Voor de bemanning is het telkens weer opvallend hoe enthousiast de opvarenden zijn als ze een tocht meemaken op ons stukje cultuurhistorisch erfgoed.

De reacties van het publiek bevestigen het belang van onze doelstelling:

“Het behoud van nautisch cultureel erfgoed van het voormalig eiland Wieringen, in het bijzonder varende monumenten alsmede het behoud en bevorderen van de kennis daaromtrent” en *“kennis van het schip, haar geschiedenis en het gebruik ervan te behouden en te verspreiden”*.

Dat lukt alleen als het schip door periodiek onderhoud in goede conditie blijft. Deze winter is de Aak opnieuw naar Workum gevaren voor de vervanging van enkele huidgangen onder de waterlijn en reparatie aan mast en giek bij Scheepswerf Ivor van Klink. De onderhoudsploeg heeft er alweer honderden werkuren en vele kilometers naar Friesland aan besteed. Door inflatie en toename van de materiaalkosten worden de aanvankelijke plannen gefaseerd uitgevoerd waardoor ook de komende winter weer het een en ander zal worden aangepakt. In het onderhoudsverslag valt hierover meer te lezen.

Door de jaren heen bestaat binnen de Vereniging Aak een cultuur van onderlinge verbondenheid waardoor het steeds weer lukt om alles goed op de rails te houden. Het is daarom een groot gemis dat onze vriend en jarenlange bestuurslid Roel van de Schaaf ons op 30 augustus 2022 na een langdurig ziekbed is overleden. Wij koesteren warme herinneringen aan alle goede dingen die we samen mochten beleven.

Goed nieuws is dat René de Kort de functie van secretaris op zich heeft genomen. Gea Barelds is tot nu toe bereid gevonden om de functie van penningmeester voort te zetten totdat een geschikte opvolging is gevonden.

De financiële positie van de Aak is nog steeds gezond. Er is momenteel voldoende reserve om het nodige onderhoud te bekostigen. De arbeidskosten worden zoveel mogelijk beperkt door eigen inzet van onze onderhoudsploeg. Door de economische omstandigheden en de toename van de inflatie en materiaalkosten gaat het onderhoud zwaarder op de begroting drukken.

Ook de Vereniging Aak heeft hier last van en in de toekomst zullen de gevolgen merkbaar zijn.

Het ledenaantal is licht gedaald van 320 in januari 2022 naar 310 in januari 2023. Veel leden steunen ons met een royale gift bovenop de minimale contributiebijdrage. In 2022 en ook dit jaar ontving de Vereniging Aak subsidie van de Gemeente Hollands Kroon. De Rabo Club Support leverde ook weer een kleine bijdrage op. Nieuw was onze medewerking aan het dorpsfeest in Westerland (twee verkeersregelaars) wat een mooie beloning opleverde.

Na de COVID pandemie hebben zich weer diverse andere crises aangediend, wat uiteindelijk heeft geleid tot nog moeilijker omstandigheden voor de beroepsvisserij, ook in Den Oever.

Werd de gerenoveerde haven tijdens het Vistival deze zomer nog feestelijk geopend, de werkelijkheid is minder optimistisch. Er zijn duidelijke signalen dat op ambtelijk niveau wordt nagedacht over een toekomstvisie voor de haven (Den Oever: de verborgen Parel van Wieringen, Buro Wing, december 2022). Radar Advies (Bureau voor Sociale Vraagstukken) is momenteel bezig met een onderzoek in opdracht van de Gemeente Hollands Kroon naar de herijking van het subsidiebeleid. Zowel mondeling als schriftelijk heeft het bestuur toegelicht hoe de Vereniging Aak een bijdrage denkt te leveren aan de leefbaarheid van onze gemeente. Allemaal ontwikkelingen die ons raken en nauwlettend worden gevolgd.

Het nieuwe vaarseizoen is bijna aangebroken, binnenkort ligt onze WR173 weer te pronken in de Historische Hoek van de haven van Den Oever. Verderop in deze editie van de Aakkrant vindt u een overzicht van de komende activiteiten. Eind juni zal Sail Den Helder plaatsvinden, samen met de Open Dagen van de Koninklijke Marine. Dit belooft een groots spektakel te worden. Uiteraard zal de WR173 daar ook acte de préséance geven.

Nu nog hopen dat de weergoden ons gunstig gezind zijn en jullie allemaal zoveel mogelijk aan boord te kunnen ontmoeten!

Tot ziens op de haven,

Bert Jongsma

Jaarlijkse onderhoud aan de WR173

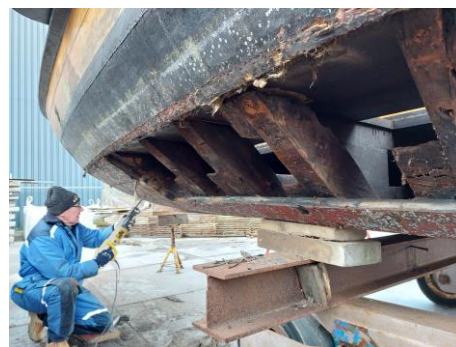
Velen van jullie zullen het al wel ontdekt hebben, de WR 173 ontbreekt al geruime tijd in de historische hoek van de haven in Den Oever.

Deze ligt sinds eind oktober 2022 bij de scheepswerf "van Klink" in Workum voor weer een pittig stuk onderhoud. Inmiddels hebben de mannen in Workum de geplande reparatie/vervanging van twee gangen aan stuurboord gedaan. Omdat er tijdens de algehele inspectie een raar plekje ontdekt werd, is er bovendien aan de mastvoet gewerkt. Niets verontrustends, maar toch maar gerepareerd, zodat een nieuwe apk-verklaring voor de mast afgegeven kon worden.

Tijdens het vervangen van de twee gangen aan stuurboord kwam aan het licht dat de dolknie "lekkage" veroorzaakte, resulterend in een aantasting aan de binnenkant van vlak en spanten. Ook dit is gerepareerd.

Onze onderhoudsmensen zijn regelmatig naar Workum geweest om één en ander in de gaten te houden en andere werkzaamheden te verrichten.

Al met al hebben we, bij het ter perse gaan van deze krant, al 316 uur gewerkt/gereisd.

Dit aanzienlijke aantal uren is ook besteed aan regulier onderhoud.

Het mooie van deze gelegenheid is, dat je middenin een actieve werf aan het klussen bent, waar andere aken en botters rigoureus onder handen genomen worden. Op deze manier kijk je met een heel andere bril naar de schepen, maar leer je ook waar eventuele zwakheden kunnen ontstaan.

Graag willen we meer leden enthousiast krijgen voor dergelijk ontwikkelingshulp, omdat de groep waar we nu mee ten strijde getrokken zijn niet eeuwig kan blijven doorwerken.

En al eerder genoemd, het is een unieke ervaring om op de werf rond te mogen stappen.

Klaas Tijssen

In memoriam Roel van der Schaaf 1950 – 2022

Op 30 augustus 2022 is onze zeer gewaardeerde aakvriend Roel van der Schaaf overleden.

Roel was decennia lang lid van onze vereniging, de laatste jaren als lid van het bestuur.

Wat zijn ogen zagen maakten zijn handen. Roel dacht als begaafd modelbouwer zowel in het klein als in het groot. In zijn garage stond een prachtige klassieke Citroën Traction Avant te pronken, door hem eigenhandig "tot het laatste schroefje uit elkaar geweest en gerestaureerd". Via de modelbouw ontstond de interesse voor de WR 173 en de Vereniging Aak en zo kwam van het één het ander; Roel werd min of meer ingelijfd.

Naast zijn waardevolle technische adviezen en actieve betrokkenheid bij het onderhoud, maakte hij indruk als innemende persoonlijkheid met een duidelijke mening en principes. Zo hield hij zoveel mogelijk vast aan het gebruik van het Wieringer dialect aan boord. Als echte family man waren zijn lieve echtgenote Nel, de kinderen en de kleinkinderen alles voor hem. Dat was ook de basis voor zijn rol bij de Aak.

Ondanks het feit dat hij al jarenlang kampte met zijn gezondheid, stond hij altijd voor ons klaar en was hij op het persoonlijke vlak vaak een steun en toeverlaat. Voor Roel was de onderlinge vriendschap op de Aak heel belangrijk. In de laatste weken was die sterker dan ooit. Wij koesteren vele goede herinneringen aan een fijn mens, die veel voor onze vereniging heeft betekend.

Bert Jongsma

Bezoek onze website!

www.verenigingaak.nl

Word Facebook-vriend van de aak!

Via Wieringer Aak op Facebook

Verslag evenementen

Na een ingewikkelde periode van corona, waarbij veel evenementen niet door konden gaan, nu eindelijk een jaar waarbij alles weer mogelijk is. Halverwege mei lag de aak weer blinkend te wachten op de mooie zomer die zou komen. Op 21 mei hebben we samen met de organisatie van de WR 4 en WR60, de zomerreünie voor de donateurs en leden van Vereniging Botterbehoud in Den Oever georganiseerd. De vaartocht kon wegens harde wind niet op de Waddenzee plaatsvinden. In plaats daarvan hadden we het IJsselmeer opgezocht. De Oostwalbotterrace in Kampen vond eind juni plaats. Daar hebben we als trouwe deelnemer aan meegedaan. Op 16 juli was het VISTival, waarbij we samen met de WR4 en de WR60 vaartochten door de haven hebben gemaakt. De bezoekers konden in de havenboet een kaartje kopen, waarna één van de drie schepen stond te wachten voor de vaartocht. Op deze manier konden we achter elkaar tochtjes maken. Na afloop werd de opbrengst verdeeld over de drie schepen. Een mooie manier om met elkaar samen te werken. Dat konden we op de Flora en Visserijdagen dagen met prachtig weer herhalen. De Botterdagen te Elburg waren begin september. Het was spannend, omdat na een prachtige zomer het weer veranderde. Wegens verwachte regen zijn we een dag eerder naar Elburg vertrokken. Dat was een verstandig besluit. De dag daarop kwam het water met bakken naar beneden. Wij lagen toen veilig in de haven van Elburg. Tijdens de wedstrijd was het regenachtig, maar de feestdagen daarna zijn gelukkig met mooi weer verlopen, wat ook voor de stad Elburg geweldig is, want dit is voor de stad de belangrijkste dag van het jaar. De droogvaldagen zijn zeer populair en gelukkig konden we 4 x eend droogvaldag met prachtig weer organiseren. Het blijft een prachtige ervaring om zeilend het wad te verkennen. Na afloop steeds dezelfde opmerking: volgend jaar komen we weer. De ledenvaardag hebben we 1x kunnen doen. Hopelijk komen er dit jaar meer aanmeldingen. Het is voor ons fijn als we onze leden op deze manier met de aak kennis kunnen laten maken.

Jaap Groen

Een dag op de aak ‘De Twee Gebroeders’
Verslag van een dag droogvallen op 11 augustus 2022

Het was de meest schitterende dag om te zeilen. De zon stond stralend aan een strakblauwe lucht, het was aangenaam warm met een graad of 26 en er was ruim voldoende wind om de Aak haar zeilen te laten bollen.

We waren met 9 gasten en 3 bemanningsleden. De schipper verwelkomde ons hartelijk op de Aak en we kregen een korte uitleg over zowel praktische als veiligheidszaken. We vertrokken uit de haven om 9.00 uur; een avontuur tegemoet, want als je dit niet eerder hebt meegemaakt, is droogvallen een bijzondere ervaring.

We voeren eerst een poosje op de motor richting het westen. De bemanning laat je graag de kaarten zien, die gebruikt worden en wijst je herkenningspunten aan. In de verte zijn Den Helder en Texel te zien. Het wordt duidelijk dat varen op de Waddenzee een kunst is; je

moet je weg vinden tussen zandbanken en vaargeulen en je moet rekening houden met de getijdestromen.

Met een Wieringer Jodenkoek en een kop koffie in de hand, genoten we van de prachtige natuur. De zon op het water, de vele soorten vogels. Meestal zijn er op de diverse banken wel zeehonden te zien, dit keer hadden zij helaas elders een plek gevonden om te luieren. De mensen aan boord waren heel relaxed; je raakt met iedereen wel aan de praat en je leert elkaar kennen.

Maar dan: het moment waarop de zeilen worden gehesen en de motor uit gaat. Fantastisch. Dan ervaar je die stilte en de afgelegenheid van de Waddenzee. Je hoort alleen nog de wind in de zeilen en het kabbelende water langs het schip. Er is wat mij betreft geen betere manier om volkomen te ontspannen. Al je gedachten, zorgen of andere hersenspinsels vloeien weg. Je bent alleen in het hier en nu en je hoofd raakt helemaal leeg.

We bereikten de droogvalplek en het anker werd uitgegooid. En dan ga je rustig wachten op het zakken van het

water. Het is heel bijzonder als je dat voor het eerst meemaakt. Op een gegeven moment zet een bemanningslid een ladder over de reling en stapt gewoon overboord. Dan zie je pas dat er nog nauwelijks kniehoog water staat, echt niet te geloven. We volgen uiteindelijk allemaal zijn voorbeeld, sommigen meteen, want het was behoorlijk warm en ook verleidelijk om even te gaan zwemmen. Maar dan wel in ondiep water, omdat de stroming richting de zee behoorlijk is.

Daarna zijn we naar een oester- en mosselbank gelopen op ongeveer 3 kwartier. Het lopen over het wad viel erg mee, het voelde een beetje als op het strand. We hebben vooral veel kleine kokkels kunnen verzamelen een klein aantal mosselen. De terugweg werd nog een beetje spannend want er waren zomaar wat beekjes bij waar je iets dieper in wegzakte. Maar gelukkig waren we samen met meerdere mensen en dat maakte het veilig. Terug op de aak werd de vangst voor ons klaargemaakt en hebben we deze

opgepeuzeld. Puur natuur. Uiteraard met een lekkere droge witte wijn erbij. Alle meegebrachte wijn, fris, bier, hapjes, nootjes, blokjes kaas enz. werd met elkaar gedeeld. Maar ook door alle gesprekken die je hebt gedurende zo’n dag en door de gezamenlijke bijzondere ervaring die je deelt zijn we op het eind van de dag geen vreemden meer van elkaar.

Op een gegeven moment voel je het schip weer licht bewegen; tijd om te vertrekken. We kwamen moeiteloos los. De wind trok lekker aan en we gingen zeilend terug. De aak hing zowaar een beetje schuin en er kwam wat buiswater binnenstuiven, heerlijk. Onderweg dook er nog een bruinvis op, die had ik nog nooit in het wild gezien! Echt genieten dit.

Warm en slaperig voeren we om ongeveer 18.30 de haven weer binnen. Ik ben die avond heel vroeg mijn bed in gedoken. 😊 Oh... en ik wil nog een keer!

Groeten van Marjan (foto’s) en Yvonne (tekst)

Verenigingsperikelen

Zoals bij veel verenigingen het geval is, blijkt het steeds moeilijker mensen te vinden om allerlei taken en/of werkzaamheden binnen de vereniging te doen. Zo is het lastig om nieuwe bestuursleden te vinden, is het lastig de WR173 te bemannen voor evenementen en datzelfde geldt voor mensen voor onderhoudswerkzaamheden. Probleem is dat veelal dezelfde mensen bovenstaande werkzaamheden doen, waardoor het, zoals Egbert het zo mooi kan zeggen, “meer op werken dan hobby begint te lijken.” Dit jaar is er een flink vaarprogramma, mede ook, door onze deelname aan Sail Den Helder. Daarom hebben we dit jaar gekozen voor maar drie droogvaldagen.

Het is van belang dat we op evenementen aanwezig zijn. Niet alleen om het culturele erfgoed te promoten, maar ook om er voor te zorgen dat onze aak in topconditie blijft. Die topconditie komt er niet vanzelf. Daar is veel geld voor nodig. Al maanden is de onderhoudsploeg bezig met onderhoudswerkzaamheden in Workum. Door die zelfwerkzaamheid van nu al meer dan driehonderd uur, kunnen er flink wat kosten worden bespaard. Er zijn echter ook werkzaamheden die uitbesteed moeten worden en dat kost een vermogen. Subsidies en inkomsten uit met name die evenementen, dragen bij onze aak in die topconditie te houden.

Helaas veranderen voorwaarden van subsidies regelmatig, ook komend jaar, waardoor er onder de streep steeds minder subsidie wordt uitgekeerd. Zoals in het begin al gememoreerd, blijkt het steeds lastiger te zijn om voor evenementen, droogval- en ledenvaardagen de bemanning rond te krijgen, waardoor we soms moeten afzeggen. Hierdoor lopen we inkomsten mis, die we eigenlijk niet kunnen missen.

Daarom hopen we dat er dit jaar meer mensen zich als bemanningslid aanmelden bij een dagje droogvallen of met een ledenvaardag. Datzelfde geldt natuurlijk voor de prachtige en gezellige evenementen waar we al jaren aan deelnemen. Het hoeft niet altijd een heel evenement te zijn, maar een dag meehelpen bij rondvaarten is ook geweldig om te doen.

Geen ervaring? Geen probleem. Er zijn altijd ervaren mensen aan boord om u te helpen en bij te staan. Dus meld u aan, vele handen maken licht werk. Daardoor kan onze aak en onze vereniging tot in lengte van jaren blijven voortbestaan. Laten we er weer een mooi seizoen van maken!

René de Kort

AAKTIVITEITEN 2023

Evenementen

Zomerreünie VBB Den Oever
Nog niet bekend
Oostwal Botterwedstrijd Kampen
Za 23 en zo 24 juni
PreSail Den Oever
Wo 28 juni
Sail Den Helder
Do 29 t/m zon 2 juli
Botterwedstrijd Den Helder
Vr 7 juli
Westfries Waterweek Medemblik
Vr. 14 t/m zo. 16 juli
Flora- en Visserijdagen Den Oever
Vr 1 t/m 4 september
Botterdagen Elburg
Vr. 8 en za. 9 september
Traditionele Schepen Beurs Den Helder
Vr 10 t/m 12 november

Ledenvaren (gratis):
27 of 28 mei, 12 of 13 augustus, 23 of 24 september

Droogvaldagen
(€ 25 voor leden, € 30 voor niet-leden):
15 of 16 juni, 28 of 29 augustus, 12 of 13 september (1 van de 2 dagen, afhankelijk van het weer)

Algemene ledenvergadering
ma. 22 januari 2024, 20.00 uur
Gebouw WV Amstelmeer, De Haukes

Bestuur Vereniging Aak

Bert Jongsma,
voorzitter
Tel: 06-52107523
acjongsma@icloud.com

René de Kort.
secretaris
secretariaat@verenigingaak.nl
Plaatsvervangend Aaktiviteiten, verhuur, ledenvaren en droogvallen
aanmelding@verenigingaak.nl
Tel: 06-23446685

Gea Barelds,
penningmeester
Tel: 06-30444123
penningmeester@verenigingaak.nl

Henk Dikken,
coördinator onderhoud
onderhoud@verenigingaak.nl
Tel: 06-37448201

Overige bestuursleden:
Jaap Groen(voorlopig)
Egbert vd Molen
Hennie de Jong